

Det er med glede vi presenterer *Havets ressurser og miljø 2008*. Rapporten presenterer oppdatert kunnskap om økosystemene i norske havområder, kunnskap som bygger på tusener av døgn med undersøkelser til sjøs og solid innsats til lands og til vanns fra et bredt spekter av fagmiljøer.

Ønsket vårt er at denne statusoversikten skal være nyttig for forvaltning, næring og undervisning – og til glede for alle som interesserer seg for livet og miljøet i havet.

Det er Havforskningsinstituttets samfunnsoppgave å bidra med kunnskap til forvaltningen av havets ressurser og miljø. I 2007 har fire nye forskningsprogrammer gjort oss bedre i stand til å samordne vår innsats på områder som representerer særlige samfunnsmessige utfordringer:

- Olje–fisk-programmet tar for seg virkningen av petroleumsrelatert virksomhet på livet i havet, og i siste instans, fiskebestandene vi høster av.
- Klima–fisk-programmet undersøker hvordan endringer i havklimaet direkte og indirekte påvirker fiskeressursene i våre farvann.
- Forskningsprogrammet Økosystem og bestandsdynamikk skal sette oss bedre i stand til å forstå hvordan endringer i miljø og fiske påvirker marine økosystemer.
- MAREANO skal bidra til en revidert forvaltningsplan for Barentshavet i 2010 ved å tette kunnskapshull om bunnforhold, sårbare områder og biologisk mangfold på havbunnen i områder der man ønsker å sette i gang petroleumsvirksomhet.

Aktiviteter og resultater fra forskningsarbeid i disse programmene er presentert blant temaartiklene i årets rapport.

Nytt for dette årets utgave av *Havets ressurser og miljø* er et bidrag fra Rådgivende gruppe for overvåking av Barentshavet. I kapitlet “Overvåking og vurdering av økosystemet i Barentshavet” (Kapittel 1.1.2) forteller leder Knut Sunnanå kort om resultatene av gruppens arbeid i 2007. Rapporten deres er utgitt som særnummer 1b i *Fisken og havet*.

I januar 2008 startet et helt spesielt tokt i Havforskningsinstituttets historie: For første gang sendte vi et fartøy til Antarktis for å undersøke miljøforhold, krill og fisk i Sørishavet. Med stigende interesse for området blant norske fiskebåttredere ser vi det som vår oppgave å bidra til bedre kunnskap om økosystemet, slik at forvaltningen av Sørishavets marine ressurser kan bli best mulig. I kapittel 4.8, “6309 nautiske mil med datainnsamling og opplevelser”, presenteres de første resultatene fra toktet.

Redaksjonen for *Havets ressurser og miljø 2008* har, foruten redaktørene Harald Gjøsæter, Geir Huse, Yvonne Robberstad og Morten Skogen, bestått av Ingunn E. Bakketeig (korrektur) og Harald E. Tørresen (grafisk formgivning).

Rapporten er også tilgjengelig på www.imr.no/dokumenter.

God lesning!

Tore Nepstad
administrerende direktør

Denne rapporten refereres slik: / This report should be cited:
Gjøsæter, H., Huse, G., Robberstad, Y. og Skogen, M. (red.) 2008.
Havets ressurser og miljø 2008. Fisken og havet, særnr. 1–2008.